Podsumowanie remontu i konserwacji Pomnika Powstańca Śląskiego w Chorzowie

2025-12-22 07:42 Aktualności

W bieżącymi roku Miasto Chorzów przeprowadziło kompleksowy remont i konserwację Pomnika Powstańca Śląskiego w Chorzowie, będącego miejscem pamięci o bohaterach powstań śląskich i II wojny światowej, który przez lata stanowił centrum wszystkich miejskich obchodów państwowych i patriotycznych. Środki na ten cel w wysokości 205 114,43 zł Miasto pozyskało z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach zadania „Powstań! Konserwacja i remont Pomnika Powstańca Śląskiego w Chorzowie połączone z edukacją społeczną na rzecz pamięci historycznej”. Całkowity koszt zadania wyniósł 257 261,30 zł.

Pierwowzór Powstańca Śląskiego w Chorzowie stanowił Pomnik ku czci poległych Powstańców Śląskich w latach 1927–1939 zlokalizowany w centrum miasta, przy gmachu chorzowskiej poczty. Pomnik został odsłonięty na cokole po Pomniku Germanii – w październiku 1927 r. przez Ignacego Mościckiego Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej. W 1939 r. hitlerowcy nakazali zburzenie monumentu.

1.09.1971 r., w 32 rocznicę agresji hitlerowskiej na Polskę i z okazji 50 rocznicy III powstania śląskiego odsłonięto nowy Pomnik Powstańca Śląskiego – na dzisiejszym Placu Powstańców Śląskich, naprzeciwko Huty „Kościuszko”. Figura na cokole (jak w przypadku pierwowzoru) przedstawia mężczyznę w fartuchu hutniczym trzymającego w prawej ręce miecz, a w lewej, opartej na kowadle, młot. Jedną z różnic między przedwojennym pomnikiem a jego powojenną kopią jest to, że na pierwowzorze postać ma miecz uniesiony do walki, a w wersji współczesnej – opuszczony. Mężczyzna przedstawiony na Pomniku ma rysy Juliusza Ligonia – działacza społecznego, publicysty i poety, kowala, zmarłego w 1889 r. Autorami projektu nowego pomnika byli artyści Henryk Goraj i Tadeusz Ślimakowski. Plany urbanistyczne placu opracował arch. inż. Adam Lisik.

Jesienią br. pomnik został poddany kompleksowemu remontowi i renowacji przez firmę Sudvid Sp. z o.o. z Chorzowa. Prace objęły m.in. oczyszczenie rzeźby, wypełnienie ubytków, wzmocnienie oryginalnych płyt cokołu, wypełnienie pustek i uzupełnienie fug, ocenę stanu fundamentu i konieczne działania naprawcze, oczyszczenie kamienia, wymianę części płyt granitowych, hydrofobizację.

9.12.2025 r. odbyło się uroczyste odsłonięcie Pomnika po renowacji z udziałem uczniów klasy mundurowej II Liceum Ogólnokształcącego im. Juliusza Ligonia w Chorzowie, mieszkańców, przedstawicieli Miasta oraz zaproszonych gości. Wśród obecnych byli: Maciej Zieliński – Pełnomocnik Prezydenta Miasta Chorzowa ds. Promocji i Kultury, Wojciech Ahnerta – Pełnomocnika Prezydenta Miasta Chorzowa ds. Strategii Zrównoważonego Rozwoju i Współpracy z Biznesem, Andrzej Sznajder dyrektor Oddziału Instytutu Pamięci Narodowej w Katowicach, podkom. Grzegorz Cop – naczelnik Wydziału Prewencji Komendy Miejskiej Policji w Chorzowie, phm. Weronika Walenciak Komendantka Hufca ZHP Chorzów im. Obrońców Chorzowa, Krzysztof Borowiec – p.o. komendanta Straży Miejskiej w Chorzowie, Tomasz Owoc dyrektor Muzeum Hutnictwa w Chorzowie, Beata Kaczmarek dyrektor Miejskiej Biblioteki Publicznej w Chorzowie, Michał Seemann – kierownik Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej im. Józefa Lompy w Katowicach, Filia w Chorzowie.

Pracom renowacyjnym towarzyszyła aktywizacja mieszkańców Chorzowa w procesie odbudowania pamięci historycznej o dziejach Pomnika Powstańca Śląskiego oraz lokalnych bohaterach powstań śląskich i II wojny światowej poprzez liczne działania edukacyjne w chorzowskich szkołach. W ramach tych działań Miejski Konserwator Zabytków Anna Piontek prowadziła lekcje tematyczne i prelekcje, w których uczestniczyli uczniowie i nauczyciele. Ponadto, Adam Lapski ze Stowarzyszenia Miłośników Chorzowa im. Juliusza Ligonia poprowadził dwa spacery powstańcze, w których uczestniczyła chorzowska młodzież, seniorzy i miłośnicy historii.

„Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury – państwowego funduszu celowego”

Ministerstwo Kultury
i Dziedzictwa Narodowego

STOWARZYSZENIE MIŁOŚNIKÓW CHORZOWA
im. JULIUSZA LIGONIA